

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1244/2018
15.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Миролјуба Томића, Јасмине Васовић и Маје Ковачевић-Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Зденка Томановића и Драгана Плазинића из ..., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.240/17 од 05.03.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.443/18 од 26.06.2018. године, у седници већа одржаној дана 15.11.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Зденка Томановића и Драгана Плазинића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.240/17 од 05.03.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.443/18 од 26.06.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр. 240/17 од 05.03.2018. године, окривљени АА оглашен је кривим за кривично дело насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а став 1. Кривичног законика (КЗ) и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3-три месеца и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 1-једне године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и осуђен је на новчану казну у износу од 10.000,00 (десетхиљада) динара, коју је дужан платити у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, с тим да ће суд новчану казну, ако је окривљени не плати у одређеном року, заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан затвора. На основу члана 344а став 6. у вези са чланом 89б КЗ окривљеном је изречена мера забране присуствовања спортским приредбама-утакмицама РК „ББ“ у трајању од 1-једне године рачунајући од дана правноснажности пресуде и наложено окривљеном да се непосредно пре почетка времена одржавања рагби утакмица РК „ББ“ лично јави овлашћеном службеном лицу у подручној полицијској управи, односно полицијској

станици на подручју на којем се окривљени затекне и да борави у њиховим просторијама за време одигравања спортске приредбе, с тим да ће се изречена условна осуда опозвати ако окривљени прекрши забрану присуствовања спортским приредбама РК „ББ“, односно ако не изврши наведену дужност из члана 89б КЗ. Окривљени је обавезан да суду плати трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем. Оштећени ВВ упућен је да свој имовинскоправни захтев може остваривати у парничном поступку.

Апелациони суд у Београду, пресудом Кж1 бр. 443/18 од 26.06.2018. године, одбио је као неосновану жалбу бранилаца окривљеног АА, адвоката Зденка Томановића и Драгана Плазинећа и пресуду Вишег суда у Београду К.бр.240/17 од 05.03.2018. године, потврдио.

Браниоци окривљеног АА, адвокати Зденко Томановић и Драган Плазинећ, поднели су захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде одредбе члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП-прекорачена оптужба и повреде одредбе члана 439. став 1. тачка 1)-дело за које се окривљени гони није кривично дело, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и донесе одлуку којом ће укинути у целини првостепену одлуку и одлуку донету у поступку по редовном правном леку и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење пред другим судијом или преиначити у целини првостепену одлуку и окривљеног АА ослободити од оптужбе, као и са захтевом да у смислу члана 488. став 2. ЗКП, браниоци буду обавештени о седници пред Врховним касационим судом.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног АА, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, је неоснован.

Неосновано браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости истичу да је побијаном правноснажном пресудом прекорачена оптужба и учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, и с тим у вези наводе да је суд битно изменио чињенични опис из оптужног акта на штету окривљеног и увећао криминалну количину у односу на оптужење, унесећи у изреку пресуде чињенице и околности којих нема у оптужном акту и тиме повредио објективни идентитет оптужења.

Стоје наводи захтева да је окривљеном оптужним актом стављено на терет да је физички напао учесника спортске приредбе, оштећеног ВВ тако што је „... замахнуо песницом да удари оштећеног у главу ...“, при чему се не наводи да је

дошло до ударца и да је потом замахнуо десном ногом и стопалом обувеним у копачку ударио оштећеног у пределу леве стране главе и у пределу леве руке, док је у опису дела у изреци првостепене пресуде, у односу на радњу замахивања песницом, наведено да је окривљени „... замахнуо песницом и ударио оштећеног у пределу главе, а затим након што је оштећени пао на земљу још једном замахнуо у правцу његове главе, али га промашио ...“, као и да је у изреку пресуде унет текст „услед чега је дошло до физичког обрачуна између играча“, као опис последице радње окривљеног којег нема у оптужном акту.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, наведеном изменом чињеничног описа дела у изреци побијане првостепене пресуде, у односу на опис у прецизираном оптужном акту јавног тужиоца од 01.03.2016. године, наспрот ставу бранилаца окривљеног, није прекорачена оптужба на штету окривљеног.

Наиме, радње окривљеног описане у оптужном акту представљају физички напад на учесника спортске приредбе, прописан као радња извршења кривичног дела из члана 344а став 1. КЗ, па измене којима је суд опис дела из оптужбе уподобио чињеничном стању утврђеном у кривичном поступку, у односу на једну од радњи обухваћених оптужбом (замах песницом ради задавања ударца) и уношење околности (обрачун играча противничких тимова), која и није законско обележје кривичног дела у питању извршеног радњом физичког напада, нису од утицаја на кривичноправни положај окривљеног у погледу постојања и правне квалификације кривичног дела за које је оптужен и оглашен кривим изреком првостепене пресуде, нити у погледу кривичне санкције будући да суд наведене додате чињенице и околности није узео у обзир ни ценио приликом одлучивања о кривичној санкцији коју ће изрећи окривљеном за предметно кривично дело.

Следствено реченом, Врховни касациони суд налази да побијаном правноснажном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног.

Браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости истичу и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са образложењем да радње које су окривљеном стављене на терет оптужним актом нису радње извршења кривичног дела из члана 344а став 1. КЗ, већ се ради о ситуацији у току игре која представља тзв. „фаул“ који не може бити квалификован као кривично дело ни када је реч о тзв. „намерном фаулу“ или „опасној игри“. По ставу бранилаца окривљеног, учесник спортске игре на спортском терену, код спортова који подразумевају непосредан физички контакт и физички дуел између противничких играча, не може бити извршилац кривичног дела у питању, већ се дозвољени „физички напад“ као саставни елемент спортске игре, као што је у конкретном случају „физички напад“ окривљеног као играча извршен у континуитету борбе за посед лопте која је све време код противничког играча-оштећеног, цени са аспекта поштовања правила спортске игре, у овом случају рагби спорта и та оцена је у надлежности спортског судије на терену и спортских форума ван спортског терена, као и изрицање спортске санкције када је у питању „намеран фаул“, „опасна игра“ и сл. Осим тога, браниоци

окривљеног истичу да из одредаба члана 344а КЗ произилази различит круг извршилаца тог кривичног дела, зависно од места извршења дела и да извршилац кривичног дела у питању на спортском терену, који је тачно оивичен простор намењен спортском надметању, може бити само лице које неовлашћено уђе на спортски терен и на том месту врши насиље, па окривљени који се као играч овлашћено налазио на спортском терену на коме спроводи спортску игру, не улази у круг извршилаца кривичног дела.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног, по оцени Врховног касационог суда, нису основани.

Неосновани су наводи захтева да су као извршиоци кривичног дела из члана 344а став 1. КЗ, када је у питању спортски терен, искључени играчи као лица која се „овлашћено“ налазе на спортском терену. Одредбом члана 344а став 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 111 од 29.12.2009. године), прописано је више алтернативних начина извршења овог кривичног дела, с тим да први од законом прописаних алтернативних начина извршења овог кривичног дела, као извршиоца означава оног „ко физички нападне или се физички обрачунава са учесницима спортске приредбе или јавног скупа“, не опредељујући ни одређено својство извршиоца ни одређено место извршења ове радње, а управо за тај начин извршења предметног кривичног дела (физички напад на учесника спортске приредбе) окривљени АА је побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим. Одредбом члана 2. став 4. Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ бр. 67/03 ... 104/13), прописано је да се учесницима спортске приредбе сматрају сва лица присутна на спортској приредби, што значи да и овим прописом, није искључена примена одредаба члана 344а КЗ на сва лица присутна на спортској приредби која изврше било коју од алтернативно прописаних радњи извршења предметног кривичног дела.

Сходно реченом, извршилац кривичног дела из члана 344а став 1. КЗ, учињеног радњом физичког напада, може бити свако ко на спортској приредби, без обзира у ком својству јој присуствује, предузме наведену радњу извршења према било ком присутном лицу, односно учеснику те приредбе, па су неприхватљиви наводи захтева за заштиту законитости да окривљени као играч, односно учесник спортског надметања на спортском терену, не улази у круг лица која се сматрају извршиоцима кривичног дела у питању.

Без основа браниоци окривљеног истичу и да је физички напад окривљеног на играча противничког тима извршен у континуитету борбе за посед лопте и да представља тзв. „фаул“, који подлеже искључиво дисциплинској одговорности по правилима рагби спорта, те да се не може квалификовати као кривично дело из члана 344а став 1. КЗ.

Радњама окривљеног који је, у време, на месту и на начин ближе описан у изреци побијане првостепене пресуде и према чињеничном стању утврђеном у образложењу пресуде, са директним умишљајем и очигледном намером да оштећеног удари руком и ногом у пределу главе, физички напао оштећеног као

учесника спортске приредбе, односно предузео радње које се не могу сматрати случајним у континуитету борбе за посед лопте, остварена су законска обележја кривичног дела из члана 344а став 1. КЗ, како правилно закључује првостепени суд, као и другостепени суд поводом оцене о неоснованости жалбених навода бранилаца окривљеног којима је указивано на исту повреду закона, а за коју оцену су у другостепеној пресуди дати разлози које као правилне усваја и овај суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Постојање кривичног дела из члана 344а став 1. КЗ у инкриминисаним радњама окривљеног не доводи се у питање наводима у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног да одређени спортови, међу којима је и рагби, подразумевају непосредан физички контакт играча противничких тимова и да се понашање играча, везано управо за дозвољени физички контакт поводом дозвољеног циља (борбе за посед лопте) уређује правилима рагби спорта која, између осталог, прописују и санкционишу неприхватљива понашања играча, као што је груба игра тзв. фаул (некоректна игра, опасна игра, неспортско понашање и др.). То из разлога што се у конкретном случају није радило о предузетим радњама окривљеног у циљу физичког контакта у борби за посед лопте, већ о физичком нападу на оштећеног као учесника спортске приредбе, као што је то и образложено у претходном делу образложења ове пресуде.

Сходно реченом, Врховни касациони суд налази да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, по питању да ли је дело за које се гони окривљени кривично дело.

Из изнетих разлога, а на основу члана 491. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Наташа Бањац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.**